

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/16. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje.
 Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
 ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
 naročnina pa upravništvu. Nefrankirana
 pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne
 vračajo. Za oglase se plača po dolo-
 čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
 Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc.
 : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Slovenci in trozveza.

Slovensko časopisje prav rado vzdihuje radi vplivanja na avstrijske notranje razmere iz Berlina in Rima in patetično vsklika: ali je Avstrija sploh še samostalna država?

Kakor v mnogih drugih, tako se niti v tem vprašanju ne more „Jutro“ strinjati z ostalo slovensko javnostjo, ker drugi listi se jezijo radi tega vmešavanja s čisto avstrijsko-državnega stališča, med tem, ko to vprašanje zanima nas samo kot Slovence in ko bi to vmešavanje berlinske in rimske vlade na notranje razmere v Avstriji ne škodovalo našim narodnim interesom, se ne bi mi čisto nič brigali za to reč in bi jo samo po dolžnosti kronistov — registrirali.

Ker pa od tega vmešavanja trpimo Slovenci občutno škodo, je stvar drugačna in za to se moramo pečati z nekaterimi novjšimi političnimi dogodki, ki jasno dokazujejo, da je samostanost in neodvisnost avstro-ogrske monarhije, posebno tostranske državne polovice, nič večja in nič manjša od samostanosti in neodvisnosti kake valne države.

To vidimo posebno pri razpravi o italijanski pravni fakulteti. Merodajni dunajski krogi so odločno nasprotni temu, da bi bil sedež te fakultete v Trstu, ker se bojijo iredentistične propagande. Slovenci smo tudi nasprotniki italijanske pravne fakultete v Trstu in na Primorskem sploh, ker bi se nam z ustanovitvijo italijanske visoke šole na onem našem ozemlju, kjer mi niti ljudskih šol nimamo, godila res vnebovpijoča krivica.

Mi smo torej v tem vprašanju slučajno edini z vlado, četudi so motivi vladinega nasprotovanja o ustanovitvi italijanske pravne fakultete v Trstu različni od motivov našega nasprotovanja.

No, in naši motivi niso merodajni za merodajne dunajske faktorje, a motivi teh niso zopet merodajni za berlinsko in rimsko vlado in za to sta — kakor se piše — intervenirali Nemčija in Italija pri dunajski vladi v prilog italijanski pravni fakulteti v Trstu.

To je vmešavanje v notranje avstrijske razmere, ki bi moglo škoditi Slovincem kot narodu in za to smatramo za potrebno opozoriti oficijelne zastopnike slovenskega naroda na to, da je trozveza za nas velika nesreča, ki jo moramo odstraniti. Mi sicer nismo tako močan faktor, da bi odločilno vplivali na zunanjo politiko monarhije, ali tako slabi tudi nismo, da niti poskušali ne bi vplivati na smer zunanje politike avstro-ogrske monarhije.

Trozveza vsebuje sama v sebi možnost vmešavanja v avstrijske notranje razmere berlinske in rimske vlade in za to bi bila dolžnost naših poslancev, da to tro-

zvezo pobijajo z vsemi svojimi močmi, ker bodo s tem branili naše narodne interese.

Ali za tako politiko bi morali imeti Slovenci v državnem zboru in v delegacijah drugačne zastopnike kot so razni Šusteršiči, ki se za trozvezo celo navdušujejo. —

Vpijoče razmere pri c. kr. drž. železnici.

(Konec).

Nekoč, ko je imel Schiffer nočno službo, je strela udarila v brzojavni aparat. Razbila je omaro za baterije in baterije same. Da ni Schiffer kakor navadno tudi tisto noč prostovoljno prebil v pisarni in bi ne bil zaprl brzojavnega aparata, bogzna kaka škoda bi se bila zgodila. V pisarni je namreč nastal ogenj, katerega je zvesti uradnik le s tem zadušil, da je vrgel čezenj plahto, s katero je bil odet. Strela je počila s tako silo, da je bil Schiffer za nekaj dni skoro popolnoma oglušil. Pri gašenju pa se je tudi opeknel na roki. Kakor že omenjeno, je Schiffer to žrtev prostovoljno doprinal. Ako bi bil prenočil v svojem stanovanju, lahko bi bila strela iz nepričakovano nastale nevihte povzročila nedogledno posledico za celo poslopje. Za to vestnost so sicer izvedeli nekateri gospodje, ki so se o slučaju kmalo po dogodku sami prepričali, a da so za to vedeli, to je bilo tudi vse, kar so za zvestega uradnika storiili.

Schiffer pa je doživel v svoji dolgoletni službi še vse drugih nezdod, ne da bi se jih pri direkciji količikaj upoštevalo. V svoji vestnosti je nekoč rešil tudi človeško življenje.

Bil je veliki semenj v Novem mestu. Večerni osebni vlak je stal na progi že pripravljen na odhod. Ker ob takih prilikah pripravljajo osebnemu vlaku tudi vozove za živino, se je Schiffer hotel prepričati, ako je glede živine v vozovih vse v redu. Začel je pregledovati od konca vlaka naprej. Na slabo razsvetljenem kolodvoru je bila tema, a pri svitu službene luči se je vendar vsaj za silo videlo. Kar zapazi pod vozom nekaj črnega, obenem pa zasliši neki čuden glas od tam prihajati. Schiffer naglo priskoči in kaj zapazi? Neki vinjen sejmajer je bržkone na tiru izpodrsnil, prišel pri padcu tako pod voz, da je ležal na trebuhu čez oba tira med kolesi železniškega voza. V tistem trenutku je dal vlakovodja tudi že znamenje za odhod vlaka. Schiffer pa ga je hitro aviziral, naj stoji. Nato prime pijanega potnika ter ga izvleče izpod voza. Tako ga je Schiffer rešil grozne smrti. Železniška uprava tudi za ta čin ni imela drugega priznanja, kakor izgovor, češ, to je bila njegova dolžnost. To je pri železniški upravi že navaden izgovor napram niž-

jim uradnikom, med tem, ko se višje za vsako malenkost na vse pretega proslavlja.

Navedli smo s tem le nekaj dogodkov iz Schifferjevega službovanja in le v ilustracijo, kaj ima uradnik pri državni železnici pričakovati, če se po 30letnem službovanju ponesreči, kakor smo že začetkom omenili. V zadevi te poškodbe se je Schiffer obrnil na varnostno društvo. Še le 10. aprila letos je nato dobil že od 20. januarja datiran odgovor, da dobi rento 90 odstotkov (takozvane „Heilverfahren“). V tem slučaju bi ta renta znašala dnevno 5 K 46 vin.

To je sicer res že nekaj, a če se uvažuje, da je res, kar smo zadnjič kot neverjetnost biležili, namreč da je Schiffer med tem časom zadnje mesece „vlekel“ le po vinarjih na mesec, da se je vsled tega moral zadolžiti, je navsezadnje tudi ta znesek ironija za usodo ponesrečenega uradnika pri državni železnici.

Toda ta znesek se je le obljubil, rešila se pa ta zadeva še sedaj ni, dasiravno bo preteklo kmalo že leto, odkar se je Schiffer poškodoval. Kakor se nam vsled naše informacije iz Trsta poroča, je Schiffer v tej zadevi pred kratkem zopet osebno podrezal na merodajnem mestu.

Obljubilo se mu je sicer zopet, da se bo stvar „v kratkem“ rešila, toda na take obljube kakor se vidi, se pri teh razmerah železniške uprave ne sme preveč zanašati.

S tem posamezne, a vendar žalostne razmere pri državni železnici tudi na splošno označujočim slučajem zaključujemo za enkrat — mislimo — opravičeno kritiko o vpijočih razmerah pri c. kr. drž. železnici. Kako se bo ta slučaj rešil, o tem svojčas poročamo. Smo pa v vseh takih slučajih vsakomur drage volje na razpolago.

Zagoneten slučaj zastrupljenja.

(Dalje.)

Vencajz je s svojo ovadbo propadel.

Kakor sem že omenila, se je Vencajz na vse kriplje trudil, da bi bila morala jaz plačati stroške za njegovo tako izbornu vspelo zastopstvo. V dosegu tega svojega namena me je kot moj od sodišča postavljeni zastopnik preganjal pri deželnem sodišču. Sodišče pa je njegovo zahtevo zavrnilo in sicer iz razlogov kakor jih podrobno omenja nastopni:

Sklep.

C. kr. deželna sodnija odd. I. je o predlogu odvetnika Ivana P. Vencajza, da se Mariji Sladič odvzame pravica revnih in ji naloži plačilo njegovih stroškov po sodni odmeri pod izrabo, storila sklep.

Predlog odvetnika Ivana P. Vencajza se zavrne.

Razlogi.

Odvetnik I. P. Vencajz trdi, da so pogoji dani, da se Mariji Sladič pravica revnih odvzame, trdeč, da je skozi 6 let služila pri Podrekarju za mesečno plačo 30 K, o prosti hrani in stanovanju, ter si je torej morala prihraniti celo mezdo, da je dobila od Podrekarja v dar ogromni znesek 4400 K in sicer zadnjih 1000 K šele 7. julija 1909. Na podlagi tega trdi, da je Sladičeva dobila pravico revnih po zvičajnosti.

Marija Sladič je o tem zaslišana izpovedala, da je pri Podrekarju skozi 6 let imela res mesečno plačo 30 K, pri prosti hrani in stanovanju, da je tekom službovanja dobila od Podrekarja enkrat 1600 K enkrat 800 K in semtertja še katerikrat kak desetak t. j. 20 K kot darilo in konečno še 7. julija 1909 1000 K. Povedala je, da ima še nekaj tega denarja shranjenega, da ga pa potrebuje za preživež, ker ne more služiti radi bolehnosti.

Notoričnem se mora pač smatrati to, da si služkinja, ki ima 30 K na mesec ne more bogve kaj prihraniti, ker si mora obleko in obutev kupovati in denar potrošiti tudi za druge manjše potrebe.

Dalje je pa tudi uvaževati to, da je, kakor sledi iz mnenja sodnijskih zdravniških zvedencev v spisih Vr. IX. 325/9 Sladičeva bolna, ter da je celo verjetno, da ne more služiti. Če bi imela torej tudi ves nji darovani denar, kakor predlagatelj trdi 4400 K, bi se pri takem položaju ne moglo reči, da bi brez škode za potrebno vzdrževanje svoje osebe zamogla plačati stroške za pravdo.

Z ozirom na to o kaki zvičajnosti pri dobitvi pravice revnih ne more biti govora in torej ni pogojev za odvzete te pravice revnih.

Pri takem položaju pade pa tudi predlog na odmerjenje stroškov.

C. kr. deželna sodnija odd. I. Ljubljana, dne 8. svečana 1910.

Schneditz.

Dnevne vesti.

Opicam v „Narodni tiskarni“. Zastonj govorite o svojih davnih „idealih“, ker vsakdo ve, da je „reform“ v vašem časopisju izzvalo samo vaše sovraštvo do naprednega „Jutra“. Sporočamo vam, spoštovani gospodje v fraku, na kratko, dalje ste od dosege svojih pravih ciljev kot mislite in edina posledica vašega sovraštva bo ta, da vrže „Jutro“ na stran vse ozirne, ki jih je še imelo do vodstva narodno-napredne stranke. Mi smo to vodstvo do sedaj pardonirali, ker smo mislili, da so nenapredni samo delničarji „Narodne tiskarne“ in da je samo njim ljubiš klerikalni „Slovenec“ kot napredno „Jutro“. Danes vidimo, da hoče vodstvo narodno-napredne stranke kot tako ovirati vsako

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[12]

„Na pomoč!“ je ječal nesrečni vojvoda Gandijski... „na pomoč!... Ah... gorim!... Vode... usmilite se... le kapljo vode...“

„Ah, vode bi rad,“ je dejal Cezar z zlovesčim zasmehom. „Počakaj bratec, dam ti piti...“

In zgodilo se je nekaj groznega. Cezar Borgia se je sklonil, zagrabil brata za noge in ga odvedel po kamenitem tlaku, da se je blede glava oblivala s krvjo, tuleč med potjo:

„Vode za mojega brata Francesca! Vode za ljubimca Lukrecije!... Vso vodo Tibere za vojvodo Gandijskega!...“

Tako je prediral Cezar celo vrsto dvorano in dospel naposled do poslednjih vrat; odprl jih je z lastno roko... Pred njim je ležala Tibera in tekla skozi noč med sencami in tožbami. Cezar je dvignil bratovo telo ter ga s silnim sunkom zalučal v valove.

Priče tega prizora so bili zbežali, mrtvaško blede od groze in strahu... Takrat pa je Lukrecija Borgia planila k brokatovi zavesi, dvignila jo in stopila v nekakšno sobico, ki je bila jedva napol razsvetljena.

Tam je počival v naslonjaču starih trdega obraza, cigar črte so vse razodevale nepopisno zlobo...

Ta starič je slišal in videl vse!...

In bil je oče Francesca, vojvoda Gandijskega, oče Cezarja, vojvode Valentinoškega, oče Lukrecije, vojvodinje Bisaglijske, bil je Rodrigo Borgia... Bil je papež Aleksander VI....

„Ali ste zadovoljni, dragi oče?“ je vprašala Lukrecija. „Per bacco, malo daleč si šla... Ubogi Francesco! Vendarle je bil naše krvi! No, pa bom služil sam eno mašo za pokoj njegove duše!... Škoda zanj, peccato!... Dobra duša je bil Francesco... toda... toda vojvoda Gandijski je ovrnil moje načrte... Z Bogom torej, draga hčerka... dajem ti papeški blagoslov, da ti bo ta novi greh popolnoma odpuščen...“

Lukrecija se je priklonila brez smeha in se spustila skoraj na kolena. Papež je vstal in dvignil desnico. Ko se je Lukrecija vzravnila, je bil oče izginil.

V.

Kaprice Lukrecije.

Lukrecija Borgia se je vrnila v dvorano pojedine in zapazila, da je prazna.

„Strahopetci“, je zamrmrala, „zbežali so... pijanost groze je v njihovih žilah nadomestila pijanost pohote... Ah, nič več ni moških na svetu!... Moj oče je bil drugačen človek... a zdaj je že prestar... Zakaj je narava ravno mene obdarila s tem spolom... mene, ki čutim v sebi takšen tek, da bi pogoltnila ves svet...“

Zleknila se je po grmadi blazin. Nato se je pretegnila, zazehala in nadaljevala:

„Dolčas mi je... dolčas me tare... Zaman ustvarjam in izmišljujem vsak dan nove zabave, zaman slepim oči Rima z razkošjem svojih praznikov... Čustvo mi govori, da je moje srce prazno, in dolčas mi po malem

gloda dušo, kakor večni udarci morja glodajo skale na Capreri ob znožju mojega gradu.

Nenadoma se je dvignila poleg nje človeška postava kakor senca. Lukrecija je malomarno okrenila glavo.

„Ali si ti, moj brat?“ je vprašala in ponudila Cezarju roko.

Zares, bil je Cezar Borgia.

Pravkar se je bil vrnil, in kdor bi ga bil videl v tem trenutku, si nikakor ne bi bil mogel misliti, da je ta človek pred malo trenotki umoril svojega brata.

Obraz, ki ga je pokazal svoji sestri, je bil vesel, in tudi ona ga je gledala s smehljajem na licu. Nekaj strašnega je bilo v tem dvojnim usmevu nečloveške dvojice. „Hudobnež,“ je izpregovorila Lukrecija. „Zakaj si storil zlo ubogemu Francescu?... Ali si bil res ljubosumen?“

„Bogme da, Lukrecija... Jezi me, da bi pred svojimi prijatelji ne bil povsod prvi, pa najsi bo kjerkoli, ob katerikoli priložnosti... Poleg tega pa nikar ne misli, da sem tako neumen, kakor se tebi zdi, če me imaš za navadnega ljubosumneža... Kaj me briga, če se vdajam tudi drugim, samo da je krasota tvojega telesa last mene edinega, kakor hitro se prikažem!“

Lukrecija je zmajala z glavo in ostala v zamišljenosti. „Zares,“ je povzela nenadoma, „toda ti boš podedoval, Cezar moj... Ta smrt te dela bogatega, tebe, ki si že tako bogat... in s to „nezgodo“ si postal vojvoda Gandijski...“

„Tako je, sestra!... Toda tudi ti dobiš svoj delež. Milijon zlatov ti prihranim od dedščine... če si zadovoljna?“

(Dalje.)

protiklerikalno, narodno in napredno delo, ki ni — njegovo. Mi bomo iz tega spoznanja izvajali konsekvence in za to kličemo že danes lenim „generalom“ narodno-napredne stranke: delajte, ali pa pojdite v pokoj!

Kazinoti in orožništvo. V soboto zvečer so imeli naši Nemci in nemčurji nekako veselico v kazini in so se tako bali — ne vemo koga? — da so poklicali na pomoč orožnike, ki so prihajali v razdalji po 100 metrov eni od drugih proti kazini in se previdno skrivali za drevjem, da jih ne bi kdo zapazil. Nemški, oziroma nemčurški strah ima res velike oči!

Pustite pregledati strelivode! Edino sredstvo, ki ga imamo v varstvo poslopj proti nevarnosti „ognjene kače“, je strelivod. Vpeljan je večinoma le po mestih in pri boljših posameznih posestvih ter pri večjih cerkvah tudi na deželi, toda kakor uče izkušnje zlasti glede strelivodov na deželi bi bilo v največjih slučajih bolje, ako bi strelivoda ne bilo. Zakaj? Strelivod se napravi in postavi in s tem mislijo dotični posestniki, da so s tem že vse storili. V največjih slučajih se že pri nabavi strelivoda prav nič ne ozira na to, v kolikem obsegu na bližnjo okolico ustreza strelivod sorazmerno z njegovo dolžino svojemu namenu. Posebno glede strelivodov na zvonikih opazimo, da se to prevažno razmerje prav nič ne upošteva. Naj si bo cerkev s pritlikinami vred še tako obsežna, uporabljala se en sam strelivod vrh zvonikovega stolpa. Zato ni čudno, če strela najraje udari na izven strelivodno varnostnega okrožja izpostavljene točke na cerkvenem in sosednem poslopju. Isto najdemo češče tudi pri „boljših“ hišah na deželi. En strelivod za celo obsežno poslopje! Druga še večja napaka pa je ta, da se strelivodi premalo pregledujejo, v mnogih slučajih pa sploh nič. Kakor je bil pred 10 leti postavljen, tako stoji še danes. To je velika napaka, ki se kaj rada maščuje. Kajti dokazano je, da je veliko boljše, sploh nobenega strelivoda kot pa imeti na poslopju čez več let zanemarjen strelivod. Tak strelivod je že po svoji legi sicer jako sprejemljiv za električno silo, a ker je vsled tekom časa nastalih hrib ne more tja odvesti, kamor bi jo moral, strela navadno odleti na bližnje predmete. V posebno izpostavljenih krajih, posebno če je kak strelivod že večkrat opravil svoj posel, naj bi se strelivodi vsaj vsako drugo leto pustili pregledati po večakih. Štedenje takih stroškov se le prevelikokrat maščuje. Smo v času poletnih neviht in želimo, naj bi nihče prizadetih ne pregledal teh dobrohotnih opominov!

Politične stranke in politično delo v Spodnji Šiški. Ta občina šteje nekaj nad 5000 občanov, je potemtakem največja občina na Kranjskem. Nekdaj izključno narodnonapredno prebivalstvo so politične razmere popolnoma razpršile, tako da begajo danes po cestah Spodnje Šiške štiri stranke, ena bolj obžalovanja vredna kot druga, a z najboljšim ciljem nastopajoča je — nemška in socialnodemokratska. Prva se pa druži tudi s klerikalno-slovensko stranko, — vse v boju proti ostanku napredne stranke! Ko dozida nemški „Schulverein“ ondi svoje razsežno šolsko poslopje za otročji vrtec in štirirazredno ljudsko deško in dekliško šolo, — ta načrt že ima določen! — in ko bodo delavnice drž. železnice dograjene (l. 1912), takrat bo usoda Spodnje Šiške padla, ker takrat bodo politični gospodarji tu — Nemci in socialni demokratje! To je politična prognoza za to veliko slovensko občino — pred nosom Ljubljane!

Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani noče plačati bolniške podpore svojemu članu Antonu Jezeršku, čevljarskemu mojstru, ki je — kot potrjujejo zdravniška spričevala — tako bolan, da je nezmožen za delo. To ni prav!

Redek slučaj se je primeril te dni v vasi Jarčja dolina pri Zireh. Terezija Filipič, soproga zidarja, je povila trojček, ki so vsi moškega spola. Mati in otroci so zdravi. Bil je to prvi porod. Pri krstu so bili navzoči: trije botri, tri botre in dve babici.

80 letnico rojstva obhajal je v soboto, 18. t. m. čil na duhu in telesu gosp. vladni svetnik profesor dr. Alojzij Valenta p. Marchthurn, zaslužni mož za zdravstvo na Kranjskem in učenjak v porodniški stroki. Slavljenec je dolgo vrsto let deloval na porodniškem oddelku ljubljanske deželne bolnišnice.

Matura na obeh ljubljanskih učiteljskih se prične danes v ponedeljek, dne 20. t. m. Radi tega je bil v soboto na teh učnih zavodih sklep šolskega leta in so odšli gojenci drugih letnikov domov. Učni uspehi so bili v minulem šolskem letu na obeh učiteljskih dokaj povoljni.

Železnični most čez Gruberjev kanal je — zastražen! Prehod čezenj je prepovedan in zabranjen, po železniških prometnih predpisih in po kazenskem zakoniku, pa tudi kaznjiv. Naj se vsakdo varuje na

zvit ali drug način iti čez, boljše je, da se poda po strugi na drugo stran.

Javni ponudbeni razpis. C. kr. trgovsko ministristvo je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava c. kr. ministristvo za domobranstvo dobavo perila in posteljne oprave za domobranske bolnice po javnem razpisu zagotoviti. Pisemne ponudbe je najkasneje do 18. julija t. l. 10. ure dopoldne vložiti pri vložnem zapisniku c. kr. ministristva za domobranstvo na Dunaju. Ponudbeni razpis je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Umijte se tujih grehov! Znano je, da vojaška uprava pri dobavi sena najraje protežira ponudbe zadrug. V Ljubljani sedaj vojaštvo oskrbuje s senom „Zveza slovenskih zadrug“. Sliši se pa, da je Zveza v tem slučaju tu dala le svoje ime, a v resnici pa tiči za to dobavo gosp. Lenarčič iz Vrhnike, ki spravi največji dobiček v svoj žep. On kupuje seno od ogrskih in nemških čifutov. Za domače seno se niti ne zmeni. Če Vam kmet potoži, da včasih ne ve kam s senom in ga naslovite na „Zvezo“, Vam odgovori: „O že poznamo gospode, ki kupujejo vse le pri judih“. In gosp. Lenarčič? „Tudi ta ni prav nič boljši!“ — V tem zmislu se nam poroča od neke sicer zanesljive strani. Morda nam kdo prizadeti to še bolj zanesljivo pojasni. Glede nakupa domačih pridelkov posebno glede sena, bi še to pripomnili. Razen izjem slabih letin, ki pa druge kraje ravno tako lahko zadevajo, kakor naše, je pri nas toliko sena, da presega domačo uporabo. Še več pa bi ga lahko bilo, če bi se v prid nabavi sena racionelneje postopalo. Našega kmeta pa k temu izboljšavanju travnikov in senožen ne pripravita na boljši način, nego če kmet ve, da bo seno čez domačo uporabo lahko prodal doma na stalne odjemalce. Če pa vidi, da tak gospod, kot je Lenarčič, in tako gospodarsko društvo kot je „Zveza slovenskih zadrug“ zaničujeta in prezirata slovenskega poljedelca doma, pa delata kupčije z ogrskimi in raznimi drugimi čifuti, to, če drugega ne, jako slabo vpliva na naroden čut in ponos našega slovenskega kmetskega. Zato gospodje ubogajte nas in umijte se nesnage tujih grehov!

Čudne razmere. K tozadevni sobotni notici se nam poroča, da se dogodek ni vršil pri kakem zdravniku, ampak da je dotična gospa vprašala le vratarja po kakem zdravniku. Zdaj se nam te „čudne razmere“ še bolj čudne zde in apeliramo, da se nam ta čudež od merodajne strani pojasni.

On ni mogel prevzeti odgovornosti. Poroča se nam: Z ozirom na zadnje kritike (pri „Sokolu“) bi bila deželna vlada to pot pripravljena dovoliti „Sokolu“ obhod mimo kazine. Ker pa je na njeno vprašanje policijski svetnik Lavter izjavil, da on ne prevzame za to nobene odgovornosti, se prehod po Šelenburgovi ulici tudi včeraj ni dovolil. — Če je to res, se čudimo, da se more kaj takega zgoditi pod županstvom g. Hribarja, ki je v kritičnih septembrskih dneh prevzel še hujšo odgovornost nase, kot bi bila Lavterjeva odgovornost napram „Sokolu“. Apeliramo na pojasnilo!

Nezgoda na cesti. V soboto večer je neki posestnik od Sv. Lenarta z dvema vpreženima konjema peljal voz mrve skozi Hrdeckega vas. Na vrhu sena sedeč, se je hotel okreniti, pri tem pa je zdrknil na tla ter se pri padcu na glavi in nogi znatno poškodoval.

S kolesom podrl je včeraj dopoldne v Škofji ulici neki kolesar posestnico Marijo Brinar, ki pa se je pri padcu na obrazu le lahko poškodovala.

Še čevljičke prodal bom — za sladko vince dal bom. V soboto večer je prišel v neko gostilno na Poljanah delavec Matevž Kocijanar ter naročil pol litra vina in eno klobaso. Ko je oboje zavžil, naroči še drugi in še tretji pol liter vina. Izpil ga je, potem pa hotel oditi kar tako. Natakaraica je seveda zahtevala denar (blizu 2 K). Matevž pa je dejal, da denarja nima, pač pa ima čevlje, ki jih je tudi sezul, pa jih vrgel proti natakaraici rekoč: „Na, tu imaš hudič!“ in je izginil bosonog. Pa bi bil to lahko storil tudi v čevljih, kajti „niti vraga“ niso bili vredni.

Preveliki in prekomodni gospodje so naši staro-liberalci. Včeraj smo med sokolskim sprevedom marsikoga pogrešali, ki bi bil lahko nastopil v kroju, pa je raje kot „civilist“ kje iz kakšnega kota ploskal svojim sokolskim bratom. Gospodje, ali se bojite, ali se sramujete javno nastopiti kot „Sokoli“? — Več ravednih.

Ljudovlada Cirilmetodarije. Od zadnjega poročila v Vašem čl. list, se polajaj ni čisto nič poboljšal, marveč še poslabšal. Izvršilo se je sicer par aretacij, a aretirani so bili koj izpuščeni, ker se jim ni moglo ničesar dokazati, glavni krivci so pa še vedno prosti. Nova republika zavzame veliko okoli 800.000 dm² obsegajočo pokrajino, katera se je do sedaj imenovala „Strašni dol“. Imenuje se pa zato „strašni“, ker se je tu bil ljut boj med Avstrijci in Francozi, pred približno 100 leti, kakor pri-

poveduje domača zgodovina. Ta strašni dol je oddaljen za počasí hoditi 240 sekund od Matenjevasi, boljši pešci pravijo, da pridejo v petih minutah, od kolodvora Prestranek pa 600 sekund ali za boljše pešce 12 minut, torej lepa tura tudi za veleturiste. Kaj vse se bode godilo dne 24. julija v „Strašnem dolu“, ne smem še danes povedati, sicer — pravijo pri nas — da mravljinci snejo.

Vreme. (Konec soboto pop.): Od 4. do 5. se je ponovila nevihta zopet od zapada, glavni izbruh na jugovzhodu. Prinesla je blizo do Ljubljane nalič, čez Ljubljano pa tudi odlomke viharja. Proti večeru se je pojavil miren dež. Ponoči nastop megle. Včeraj: Res „vremenski čudež“ nam je prinesel krasno vreme. Pretila pa je dvakrat (ob 11. dop. ter ob 2. pop.) nevarnost vsaj za trenutno nevihto. Jugovzhodnik se je namreč hotel povzpeti do nadvlade, pa ga je iz višjih plasti zavrnil vzhodni veter. Ob 4. pop. so se od jugovzh. pojavili znaki večjih elementarnih izgredov, ki so prišli brzokone na jugozapadu že sinoči do prvega izbruha. Pri nas tudi noč lepa, nebo deloma oblačno. — Danes: Zunanji kraji kritičen dan. Za naše kraje lokalni pogoji za vetrovno, nestanovitno, dop. hladno vreme; pop. v slučaju pekočega solnca ponekod večje krajevne nevihte. Sicer pa je vreme pri nas danes zelo odvisno od vpliva vnanjega vremenskega položaja. Jutri: Velja v bistvu isto.

Društvene vesti.

Za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ je zbrala in izročila uredništvu „Jutra“ 5 K vesela družba, ki se je po včerajšnji sokolski veselici zbrala v „Narodni kavarni“ in se spomnila naših mej.

Česko-slovenski klub. V soboto popoldne se je vršil ustanovni občni zbor česko-slovenskega kluba. Predsednik pripravljalnega odbora dr. Novak je v svojem pozdravnem govoru poudarjal važnost česko-slovenskega zblizanja, posebno ker so sedaj postali rezultati česko-slovenskih stikov na gospodarskem polju že konkretni. Vse česko javno delovanje je postalo Slovincem nekaka šola, ki pomenja za nas, ki smo mal narod, veliko. Zato je enaloga Slovencev, da potom česko-slovensk ga kluba delujejo z vsemi močmi na to, da se društveno delovanje razširi na vse delokroge javnega življenja. — Tajnik Zalar poroča o društvenih pravilih, ki se en bloc sprejmo. Nato se vrše volitve v odbor in sicer se izvolijo po vsikliku predsednikom g. dr. Novak, odbornikom gg. Pečanka, Ružička, Dr. Jupan, Pleško, Zalar in Kořinek, kot revizorji pa gg. Hejnc, Čizmař in dr. Fettich. Kot članarina se določi letni prispevek v znesku 6 K in 1 K vpisnine. Nato g. Dr. Novak s toplimi besedami pozdravi prispelega župana g. I. Hribarja, kot nositelja slovenske ideje med Slovenci in povdarja, da je njegov vstop v društvo garancija za uspeh! Pozdravljamo ustanovitev tega društva in mu želimo kar največji uspeh.

Ogenj na Ilovici.

Sinoči okrog 11. je začelo goreti na Ilovici (na Barju) pri P. Mrzliku. O tem ognju smo izvedeli na lici mesta sledeče: Prizadeti posestnik Pavle Mrzlik. Hiša št. 3 večinoma lesena in je bila s slamo krita ter se je držala zajedno z hlevom kot eno poslopje. Moralo je začeti že kmalu po 10. uri goreti in sicer ob južni steni hiše, ki je bila z listjem zapahnjena. Kako je ogenj nastal, je jako sumljivo. Tam namreč ni nobenega pravega pota. V hiši so spali trije domači (mož, žena in dekle). Spali so tudi že bližnji sosedje. O ognju ni nihče nič slutil. Kar se pa žena prebudi ter zagleda „vse svitlo“ vzunaj. Ker so šli že zgodaj spat, mislila je v prvem trenutku, da je že dan. Vendar pa se ji je malo čudno zdelo, poklicala je moža, odprla vrata in — zapazila je z grozo, kakšen „dan“ je zunaj. Bilo je namreč že vse poslopje v ognju in če bi se bila malo pozneje zbudila, bi našli najbrže vsi trije žalostno smrt. Komaj za silo oblečeni so zbežali ven ter hiteli rešiti živino iz hleva (dvoje goveje in enega konja). Živina je bila že v veliki nevarnosti, se je tudi že prismočila in da ni bilo Jesihovega hlapca, ki jo je spravil ven, bi bila zgorela. Nad hlevom je bilo namreč polno gorečega sena. Ogenj je seveda vpepelil vse, kar je bilo gorljivega. Iz pohištva in orodja se je rešilo le toliko, kolikor se je to posrečilo naši vrli požarni brambi. Stari Mrzlik je imel pod streho spravljeno baje večjo vsoto denarja, to je tudi zgorelo.

Požarni brambi se je posrečilo omejiti ogenj; prav blizu so bila v nevarnosti tudi druga poslopja. Na lice mesta je došel tudi društveni zdravnik g. dr. Bergman, ki je bil navzoč tudi pri zadnjem požaru na Ope-karski cesti. On, in ne dr. Dolšak, kakor je „Laibacher Zeitung“ poročala, je bil tisti zdravnik, ki je takrat dva poškodovanca obvezal. Poslopje je bilo zavarovano za 800 K, škode pa je skoraj še enkrat toliko. Domneva se, da je ogenj zanetila zlobna roka iz nevoščljivosti. Pri tej priliki opozarjamo na kritiko povodov požara v Medvodah:

to je naravnost sramota za Ljubljano, kako slabo je skrbjeno za vprego brizgalnice. Požarna bramba bi bila lahko najmanj četrte ure preje odšla, če bi imela — konje za pripravo brizgalne. Pa o tem še izpregovorimo.

Izredni občni zbor zadruge krojačev, krojačic itd.

Včeraj se je vršil v „Iliriji“ ob obilni udeležbi članov in članic izredni občni zbor krojačev, krojačic i. t. d. Načelnik Jeločnik odprl občni zbor, pozdravi navzoče ter predstavi zadružnega instruktora g. dr. Blodiga in oblastvenega zastopnika g. Gutnika. K prvi točki dnevnega reda poroča načelnik o pomenu in koristi na shodu dne 8. maja ustanovljenega podpornega sklada. Po daljšem razgovoru se na predlog člana Ložarja sklene, da prispeva Zadruga kot ustanovni fond za vsakega člana po 3 K enkrat za vselej in sicer iz zadružnega imetja; poleg tega pa se s pričetkom prihodnjega leta pobira od članov posebna doklada v znesku 1 K na leto. — Izpopolnitev teh določil prepusti občni zbor načelstvu.

K drugi točki predlaga načelstvo, da naj današnji občni zbor sklene, da je pod kaznijo primoran vsak mojster svojega vajenca po prestani učni dobi poslati k po zakonu obligatorični preizkušnji, ker brez iste ne more dobiti potrebnih izpričeval. Po daljši debati se predlog načelstva soglasno sprejme.

Pri raznoterostih poziva načelnik navzoče člane, da se strogo drže pravil in da svoje vajence (vajenke) in pomočnike (pomočnice) pri zadrugi pravočasno priglase, ker bi se jim sicer zabranilo potrditi delavska izpričevala.

Dalje naznani načelnik, da se vrši tekom leta strokovni tečaj za krojače in krojačice in prosi, da se vsi, ki se žele tega tečaja udeležiti, pravočasno priglase pri načelstvu.

Dalje se je naglašalo od strani članov, da se prireajo od časa do časa skupni sestanki mojstrov, na katerih naj bi se razgovarjalo o važnih interesih zadružnih članov.

Končno se je razgovarjalo še o nekaterih važnih zadružnih stvareh, tako o skupnem delovanju mojstrov s pomočniki itd., se načelnik zahvali za udeležbo, zlasti g. instruktora dr. Blodiga in poročevalcem listov, nakar zaključi načelnik zborovanje ob 1/4 12.

Žrtev logaške „Hofrichterije“.

Kakor smo že poročali, je jetniški paznik Žvan že oproščen iz preiskovalnega zapora. Ta vest nas je v toliko pomirila, da smo že za tisk pripravili članek za to pot še odložili in ga nadomestimo z drugim, kolikor možno rezervirane vsebine.

Preiskovalni sodnik je po obstoječih predpisih dolžan obdolženca se nahajajočega v preiskovalnem zaporu zaslišati v za sliševalni celici. Če so izjeme, se nam taka izjema ravno pri Hladniku nikakor ne zdi opravičena. Hladnik je bil opetovano zaslišan, a vselej v pisalni sobi preiskovalnega sodnika. Da ta mož takih obzirnosti nikakor ne zasluži, to je pač sam najizrazoviteje dokazal, ko je obdolžil svojega paznika glede pisma oddanega v Trzič. Ta čin Hladnika je naravnost gorostasen, naj si je že njegova obdolžitev resnična, ali ni. Če je Hladnik paznika res pripravil do takega koraka, tem žalostnejše zanj, da se za tako uslugo potem maščuje z izdajstvom. Če pa o tem niti govora ni — in tega prepričanja smo mi — potem ne vemo kak izraz naj rabimo za tako obdolžitev.

Pri zaslišanju mora biti v zmislu predpisov paznik navzoč. Vsaj so znani slučaj, (n. pr. v Novem mestu), ko je tak osumljenec izbral priliko nenavzočnosti, ali nepazljivosti paznika ter z uporabo sile preiskovalnemu sodniku — ušel. V Ljubljani pa glede teh predpisov odločuje baje jetniški oskrbnik Rabitsch, ki je v kričnem nasprotju s temi predpisi izdal odredbo, da je preiskovalnemu sodniku na razpolago, ako isti hoče imeti pri zaslišanju paznika pri sebi, ali pa ga pusti stati zunaj pred vrati.

Značilno pa je pri tem, da je službeni predpis za paznika ostal neizpremenjen, namreč, on je ne glede na ukrenitev preiskovalnega sodnika odgovoren za v varstvo mu izročene obdolženca. Tudi predpis za hišni red v justični palači določajo, da se jetnika čez 6. uro zvečer ne sme prepeljavati čez vrata v I. nadstropju, t. j. v oddelku preiskovalnih ozir. drugih zaporov.

Preiskovalni sodnik pa ima temu nasproti zopet pravico tudi preko teh določb razpolagati. In tako je bil tudi Hladnik večkrat po 6. uri zaslišan iz njegove celice v pisalni sobi g. Grassellija. Ta nasprotja z oficijelnimi predpisi in neoficijelnimi ukrepi, bi bilo pač nujno potrebno dosledno in jasno urediti.

Kar se tiče Hladnika in Žvana, bi za danes le še to omenili:

Oba sta si bila sicer znana, toda od časa, ko je Žvan brez vsakih ozirov na to znanje nekoč Hladniku zabranil predolgo se trajajoče slovo od njegove (Hladnikove) žene, je Hladnik baje kahal mrzno proti Žvanu. Hladnik je imel na razpolago pisalni papir. Dotično pismo je bilo pisano na surovem kancliskem papirju, oddano nekako koncem maja, a začetkom junija je že prišlo iz Tržiča nazaj. Hladnik je baje Žvana celo tako daleč obdolžil, da je Žvan sam pisal dotičnemu Hladnikovemu prijatelju v Tržič, da naj pismo takoj, ko ga prečita, sežge. Če je to res Žvanova pisava, to se da pač kaj lahko dokazati. Oni je poslal to pismo na sodišče in tako je ta stvar prišla na dan. — O ostalem danes še molčimo.

Prvi zlet ljubljanske sokolske župe.

Slovensko sokolstvo se vedno lepše razvija, kar je najboljši dokaz, da mednarodni klerikalizem pri nas še vedno ni tako močan, da bi mogel zatreti narodno in slobodono gibanje med Slovenci. Nasprotno to gibanje postaja vedno močnejše in v prvi vrsti bojevnikov za narodne in slobodni selne ideje stopijo čvrste in številne čete slovenskih Sokolov. Zato se je moral vsak naroden in napreden Slovenec tudi včeraj radovati pri pogledu na močne vrste naših Sokolov, združenih v sokolski župi ljubljanski in navdušene pozdrave ljubljanskega prebivalstva, ki se je včeraj povodom spreveda članstva ljubljanske sokolske župe zbralo na ljubljanskih ulicah, da pokaže svoje simpatije prvim nositeljem narodne in napredne ideje med Slovenci, dokazujejo, da ve naše občinstvo ceni sokolsko idejo in veliko važnost sokolstva za naše narodno življenje.

Kar nam je posebno ugajalo, je bil nastop „Ženskega telovadnega društva“, ki je pod vodstvom gđe Debeveve izvajal vzorne vaje s kiji. Zlasti pa je žel odobranje nastop naraščaja „Sokola“ iz Šiške, ki je s svojimi prostimi vajami žel velike uspehe. Naraščaj iz Šiške je dokazal, kako močno in vztrajno narodno vojsko moremo pričakovati iz vrst slovenskega sokolskega naraščaja! H koncu moramo pohvalno omeniti tudi orkester Slov. Filharmonije, ki je sviral neutrudno ves dan pri vsi prireditvi ter povzdignil nje uspeh!

Članstvo ljubljanske sokolske župe je pokazalo pri telovadbi, da zahaja pridno tudi v telovadnice, kjer si krepki telo, a tudi velika ljudska veselica na dirkališču ni bila brez pomena za narodno vzgojo ljubljanskega slovenskega občinstva, ki je prave narodne vzgoje še vedno zelo potrebno. Žalostno je sicer, da se mora še le z veseljami vzbujati narodno zavednost pri nas, ali ko temu že mora biti tako, moramo izraziti prirediteljem včerajšnje veselice vse naše priznanje na res vspeli prireditvi in ako pri tem posebej omenjamo gospo in gospodično Tavčarjevo, storimo to zato, ker znamo ceniti njih znano narodno požrtvovalnost.

Sokolstvo se mora pri Slovencih povspeti do one višine, na kateri se nahaja češko sokolstvo. Najboljši način za dosego tega cilja so župni zleti, ki so postali na Slovenskem bolj pogosti, kar je zelo razveseljiv pojav.

Veselica je trajala pozno v noč in občinstvo se je razšlo zadovoljno radi uspele prireditve.

Mesarska zadruga v Ljubljani.

Zadruga je imela včeraj dop. v Mestnem domu svoj dobro obiskan občni zbor, kateremu je predsedoval načelnik g. Kozak, prisostvoval magistratni svetnik g. Šešek kot zastopnik obrtne oblasti. Izmed ljubljanskih dnevnikov je bilo zastopano le „Jutro“.

Ne občni zbor kot tak, marveč zanima nas le dejstvo, da so na tem občnem zboru govorili res moške resno besede na naslov mestnega gospodarstva, govorili so pa tudi o važnih, ne le ljubljansko občinski ampak javnost sploh zadevajajočih gospodarskih razmerah. Zato se bomo s tem zborovanjem še posebej pečali, za danes nam za današnjo izdajo odmerjeni prostor dopušča posneti le nekatere točke iz tega zborovanja.

Računski zaključek za l. 1909.

Dohodki: Ostanek premoženja iz l. 1908. znaša 3856 K 77 v. drugi dohodki so znašali 350 K 52 v. torej skupaj 4207 K 29 v. Stroški: 304 K 70 v. Stanje združnega premoženja koncem l. 1909: 3820 K 09 v.

Interpelacije:

Glede neke Anžur, ki izvršuje mesarski obrt, o katere opravičenosti pa se dvomi, se je sklenilo, da se zadeva preiše na merodajnem mestu. — Več zborovalcev se je pritožilo, da v šolskem drevoredu ni prav nobenega reda. Kdor začne, pa postavi stojnico kamor jo hoče. Pritožba za odpravo tega nereda se naslovi na mestni komisariat.

Pritožbe o mestni klavnici.

Občni zbor je podal prav čedne slike o razmerah v mestni klavnici in tržnem

nadzorstvu. G. Sirk se pritožuje, da se v klavnici ne pusti klati čez 5. uro pop. Predlaga, naj se omogoči vsaj do 6. ure. V slučaju g. Cuzak-a pa se je celo zgodilo, da ko je ob 5/5 pripeljal živino, pa jo ni smel zaklati. S tem se mesarjem z ozirom na mnogokrat težko nabavo klavnega moterijala naravnost onemogočuje izvrševanje obrti. G. načelnik konstatuje iz regulativa o mestni klavnici, da je mestna klavnica odprta po sledečem redu: zimski čas od 5. zj. do 6. zveč. od 1. aprila do 1. oktobra pa od 4. zj. do 7. zveč. Eno uro pred sklepom pa se mora dovoliti klanje. O slučaju g. Matija Jagra prihodnjič. Istotako tudi glede: 1. zanimivega pisma Jagrovihih dedičev; 2. hladilnice, ozir. ledenice; 3. o tržnih poročilih; 4. o združnih zadevah; 5. o deputaciji k g. županu v zadevi ledenice. i. t. d.

Kaleidoskop.

Če bi znali vsi ljudje latinski, bi moral državni pravdnik zapleniti vse zdravniške knjige, ki imenujejo zloglasnega t t t z njegovim pravim latinskim imenom, in celo sveto pismo, kjer tarra modri Sirah: „O cunnus, qui fuit causa bellorum!“ (O t t t, ki je bila vzrok vojsk!) G. državni pravdnik namreč meni, da ni bilo umestno zapleniti dunajskih listov, ki so popisali gotove telesne pritlikine sester B. z latinskimi izrazi, pač pa da je poročilo „Jutra“, ker rabi domače slovenske znanstvene izraze, nemoralno ter vredno obsojanja in zaplembe. Argumentacija utegne biti ta, da latinskih izrazov prosti narod ne razume. Dandanašnji smo napredni ljudje, vsaj v toliko, da se začenja latinščina najbolj analfabetnega čevljarja natanko tam, kjer se srajca neha.

No, King-Fu ne mara biti krivičen, ker ima zaradi svojega kočljivega imena maslo na glavi, in drugič, ker primerno uvažuje, da so gospodje v „Hôtel del l'État“ samo govorila paragrafov naše justice, znamenite izza zagrebškega in drugih procesov. Toda, če King-Fu razmišlja s svojimi neustojničnimi možgani, se mora čuditi visokoletečemu stremljenju Pravice, da bi z mejami, zarisanimi na papirju, razdelila moralnost in nemoralnost v življenju...

Ozrmo se po božjem svetu, ki nam nudi vse nespodobnejši reči, nego je t t t omenjen ali — a z nelatinskim znanstvenim imenom! Znano je, da knjiga ali gledališka igra ne potrebuje baš izrecnega omenjanja t t t, in vendar lahko proizvajaj skrajno nemoralen učinek na domišljijo. Toda tu niso paragrafi tako brž pri roki, in takorekoč pod njihovim varstvom so moderna gledališča — univerze prešestva, moderne knjige — pogostokrat katekizmi prostitucije, ne da bi dajale zloglasnemu t t t pravico javnosti. Kadar koli hodim na Zabjeku v izvestni ulici mimo števil 13 in 11, se zavedam silno obkurnih dejstev, in vendar ni na vratih teh „gimnazijev“ slavnih t t t niti naslikan, niti omenjen z latinskimi, še manj pa s slovenskimi napisom. In naposled — prijateljice in prijatelji — če se izprehajate po ulicah, vidite vse polno lepih fantov in lepih deklet, in se včasih morda nehote spominjate, da ustvarja priroda vse, tudi najmoralnejše ljudi, celo juriste in zakonodajalce po gotovih vzorcih, in da je njen paragraf tak, da brez t t t niti do večnega izveličanja ne prirošaš...

In vendar — naši zakoniki se pohujšujejo ter prepovedujejo to, kar je sam Bog ukrenil. Kdor daje zakone, ustvarja zločin... Če pa je možem pravice beseda t t t takšen „trn v peti“, naj bodo v imenu božjem dosledni in naj — c'est bien le cas de le dire, bi rekel Francoz — zaplenijo zlo „pri korenini“, da bo mir paragrafov in besedi, in zemlja rešena ljudi in juristov. King-Fu.

Za brate Srbe.

Gosp. N. Novakovič, veletržec v Ljubljani, blagajniku pomožnega odbora za ponesrečene brate Srbe v Sumadiji so nadalje poslali gg.: Omizje gostilne J. Bole nabralo na predlog g. Rupnika, fotografa, ki je daroval K 120 K 3, gostilničar K 1, skupno 4 K Avgust Jenko, 10 K, M. Tavčar, 2 K, A. Gutnik, 1 K, Marica Gasperlin, 2 K, Anica Glavacka, 1 K, R. Debevc, 1 K, Jak. Furlan, 1 K, Iv. Smolič, 1 K, E. Josin, 2 K, Nežika Jenko, 3 K, N. Panholzer, 2 K, Ant. Drinovc, 1 K, Fran. Zupančič, 1 K, Ivan Femc, 1 K, Jos. Drenovec, 1 K, Neimenovana tvrda 20 K, Fr. Ke. Stare, 2 K, E. Hieng, 1 K, C. Pontello, 2 K, Ing. Paich, 1 K, Mantuani 2 K.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Notranji sporil na Grškem.

Atene, 19. junija. V ministrskem svetu je Dragomis naglašal, da vlada med kraljem in vlado popolno sporazumljenje. Mnogo se govori o tem, zakaj se delovni minister Zorbas ni udeležil dvornega dneja, češ da je bolan. Pri sprejemu kralja na kolodvoru se je opazilo, da je šel kralj mimo Zorbasa in da ga

je hladno pozdravil. — Zvedelo se je, da se je vpisalo v knjigo za avdijske 150 častnikov.

Kolera v Galiciji.

Podwołoczyska, 19. junija. Tukaj je obolela na kolero neka 68letna gospa, ki je došla semkaj iz Rotsdorfa s svojima hčerkama. Starka je že umrla. Njeni hčerki sta sedaj pod zdravniškim nadzorstvom.

Aviatik ponesrečil.

Stettin, 19. junija. Tukaj je zopet nov slučaj ponesrečenja pri letanju z letalnimi stroji. Včeraj se je okoli 8. ure dvignil v zrak pri jako močnem vetru aviatik Robel, padel na tla iz višine kakih 50 metrov in ostal na mestu mrtev.

Kralj Peter ne gre v Cetinje.

Cetinje, 19. junija. Končno je določeno, da srbski kralj Peter ne prisostvuje jubilejskim slavnostim v Cetinjah. Zastopal ga bo princ Pavel Karagjorgjevič. Za bolgarskega kralja prirede stanovanje v delavskem ministrstvu.

Protestantovske cerkve na Španskem.

Madrid, 19. junija. Kraljevi tolerančni dekret, ki ga je izdal ministrski predsednik Canaleas, vsebuje tudi sledečo zanimivo točko. Na Španskem je bila že izza časa Karla Boromejskega prokleta reformacija in reformatorji ter je bilo prepovedano tudi le eno protestantovsko cerkev sezidati na Španskem. Sedaj pa se je vlada odločila, da opusti to zastarelo odredbo španskega fanatičnega katolicizma ter je dovolila, da se na Španskem sme prosto zidati protestantovske cerkve, v njih zvoniti in opravljati službo božjo. Prvo protestantovsko cerkev nameravajo zgraditi v Madridu. Govori se, da je mnogo pripomogla kraljica k temu, da se je izdala ta odredba.

Angleško-ruska nota Perziji.

Petrograd, 19. junija. Iz Teherana se poroča, da nameravata izdati ruska in angleška vlada skupno noto na teheransko vlado, v kateri se jej zagrozi, da bodo poslali vojaštvo v deželo, ako ne razoroži upornikov pod Bagir-Khanovim vodstvom.

Ministrska kriza na Portugalskem.

Lisabona, 19. junija. Kabinet je podal včeraj svojo demisijo.

Maldoegiptovsko gibanje.

London, 19. junija. „Standartu“ se poroča iz Kaire, da dobivajo ministri dan za dnevom grozilna pisma, tako da si upajo samo še v spremstvu detektivov na ulico.

Loterijske številke dne 18. junija: Trst 55, 44, 53, 26, 74; Linc 27, 43, 46, 1, 42.

Listnica uredništva.

„Narodnjak — poštenjak“ rokopiš prepozno, za danes tudi sicer nemogoče. Isto tudi drugim gg. dopisnikom.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki želje službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Za informacije se plača 10 vin. — Pisemnim vprašanjem je priložiti znamko. — Pri malih oglaših ni nič popusta. — Zaključek malih oglasov ob 6. uri večer.

Strojnik izrešban pri vseh strojih z razumom tudi na popravila išče službo. Nastop lahko takoj. Vprašanja pod šifro „Zanesljivi strojnik“ inseratni biro „Jutra“. 80/3—3

Gostilna N. D. O. ulica Karadovi št. 18. Trst se priporoča p. n. gostom in čitateljem „Jutra“ kadar pridejo v Trst, da jo posetijo. Na razpolago so gorka in mrzla jedila, izborna pristna vina in prenočišča, vse po najnižjih cenah. Gostilna je v bližini južnega kolodvora. — Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič, voditelj. 77/6—3

Lep lokal za prodajalno v sredi mesta, na zelo prometnem kraju se s 1. avgustom odda. Poizvedbe na inseratni biro „Jutra“. 76/3—2

Meblovana soba za enega gospoda se takoj odda v Franciškanski ulici 12. 79/3—2

Iščem za deklico 11 let in dečka 7 let, ki govorita slovensko, nemško in angleško prostor za počitnice, izven Ljubljane, proti mali odškodnini. Poudbe na inseratni biro „Jutra“ pod „Počitnice“. 84/2—1

Oddasta se dve sobi s kuhinjo. Naslov pove inseratni biro „Jutra“. 83/2—1

Eračna mesečna soba z novimi mobilijami se takoj odda. Vpraša se Ilirska ulica št. 29, II. nad. vsako nedeljo popoldne. 81/2—1

Hiša z lepo urejenim vrtom je pod jako ugodnimi pogoji na prodaj v Rožni dolini 154, cesta 3. 60/3—3

KORESPONDENCA.

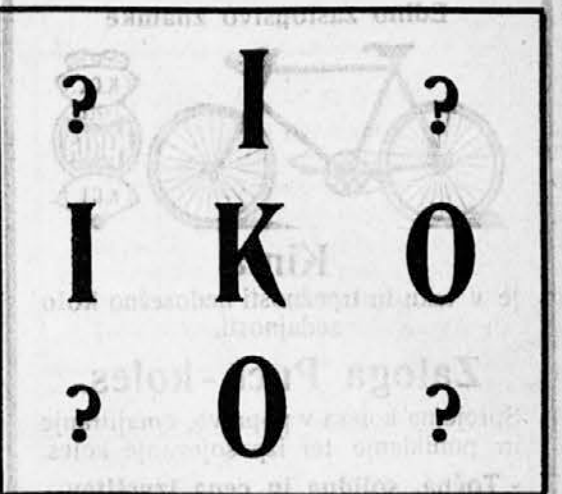
Rdeči mak prejel sporočilo prekasno. Kdaj tedaj? 85/1—2

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10—1

Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

„Narodna kavarna“
Fran Krapeš.

104—5

Triumf kuharske umetnosti!

Kri! daje samo dr. pl. Trnkóczy-ja sladni čaj, imenovan „Sladno“ din“! Dobi se pri vsakem trgovcu, zavojček 1/4 kg á 50 Zdravje! vinarjev. Zavoj po pošti v glavni zalogi lekarne 50% prihranka! pl. Trnkóczy v Ljubljani (Kranjsko) Najboljši zajtrk! samo 70 vinarjev, katere se pošlje v znamkah.

Hiša

s senčnatim dvoriščem, v kateri je že več let dobro vpeljana gostilna v bližini južnega kolodvora se jako ceno

proda.

Zraven hiše je jako lepa parcela z delavnico in skladiščem jako pripravno za mizarje in ključavničarje.

Parcela se tudi prodaja.

Naslov pove „Jutra“.

Zaradi prenovitve kavarne

prodajo se poceni razni

biljardi, lestenci za plin, velika ogledala

ltd. ltd.

Vpraša se v kavarni „Evropa“ v Ljubljani.

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater vodovodov

LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10

Podružnica: Stari trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek,

z izbočeno in ploščnato opeko, lekno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke

Kinta
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.
Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.
- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta šte. 9.
- - - Ceniki na željo brezplačno. - - -

IVAN BAJŽELJ,
Ljubljana, Marije Terezije cesta 11, (Kolizej)
priporoča cenjenim gostilničarjem najboljšo vrsto »Gramofon-automatov«, kateri se po gostilnah jako dobro izplačujejo. Cene so glede na kakovost automatov jako nizke. Plošče vsakovrstne na izbero. Postrežba točna. Ceniki na zahtevo franko.

Ali že imate nove koračnice?
ki so izšle v zalogi
R. DRISCHELJ-a v LJUBLJANI.

Parma: Legijonarji;
Parma: Mladi vojaki;
Jaki: Našim rojakom;
Jaki: Pozdrav z Dolenjske;
Jaki: Pozdrav z Bleda.

Kdor pošlje 5 kron naprej, dobi vseh pet koračnic pošt-nine prosto.

Diplomirani krojač
Anton Presker
v Ljubljani, Sv. Petra c. 14
priporoča svojo krojačnico in veliko zalogo oblek. 13/52 10

„Jurjevo čistilo“
je specijaliteta vseh krem, daje najlepši lesk in se dobiva povsod.
Pazite dobro na varstveno znamko „Ljubljanski grad“.

ED. SMARDA
potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.
Samo 6 dni! Prodaja originalnih vozni listov (šifkart) francoske linije čez **Havre v New-York in nazaj.**

Več predmetov ženske konfekcije, obleke za gospode ter slamnike in panama klobuke
60% ceneje
v „Angleškem skladišču oblek“
O. Bernatović
v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin
za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:
Düsseldorfske oljnate barve v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.
Horodamove patentovane akvarelne barve za šolo in v pušicah za študije.
Pastelne barve (stogle) pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah. 14/87
Tempera barve za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.
Firneži, olja in retuše za slikarstvo
Slikarsko platno
Zahtevajte cenik. z oljnatim in krednim temeljem. Zahtevajte cenik.
Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča
Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Vsaka deklica dobi doto.
Vsak oče, mati, brat, sestra, stric, teta itd. preskrbi lahko svoji hčeri, sestri, nečakinji že po 5 letih doto do 6000 k., on, ako pristopi k dobrodušnemu društvu „Edinost“ v Pragi. Sprejemajo se člani le do 50., z deklicami do izpolnjenega 14. leta. Vpisnina je 10 kron. Pojasnila daje društvena pisarna v Pragi Karlin, Kraljeva cesta 23a ali njen zaupnik g. F. Šemrov, Ljubljana, Privoz 4.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Delniška glavica K 3,000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Reservni fond K 400.000.
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča
promese na Dunajske kom. srečke à K 18.— 1. julija glav. dobiček K 300.000.—
„ „ kreditne srečke à K 24.— 1. julija „ 300.000.—
Obe promesi skupno le K 40.—
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih
4 1/2 %.

Tovarna vozov
Peter Keršič v Sp. Šiški
priporoča
svojo bogato zalogo različnih vozov.
Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.
Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči. Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.